

Specifika och vaga vallöften 1991–2014

Vid Valforskningsprogrammet genomförs systematiska granskningar av riksdagspartiernas vallöften. Vallöften är ett sätt för partierna att konkretisera sina ideologiska program för väljarna i form av utfästelser om framtida ageranden eller mål att uppfylla. De är interdemokratiskt förankrade, formuleras i partiernas valmanifest och vägleder partiernas kommunikation med väljarna under valkampanjerna. Vallöften kan delas in i olika kategorier. En sådan kategorisering är mellan specifika och vaga vallöften (*narrow* och *broad pledges*) (se Thomson et al 2017, Naurin et al 2019). För specifika vallöften gäller att partierna bara har ett sätt att uppfylla motsvarande, som t ex *höj barnbidraget*. För vaga vallöften gäller att partierna har flera olika handlingsalternativ för att uppfylla motsvarande. Ett sådant exempel är *öka möjligheterna för unga på arbetsmarknaden* för vilket det finns flera tänkbara handlingsalternativ för att uppfylla vallöftet.

Det totala antalet vallöften som forskarna hittar i de svenska riksdagspartiernas valmanifest ökar kraftigt mellan 1991 och 2014. Både specifika och vaga löften ökar sedan 1994 men vaga löften tycks öka något snabbare. Med undantag för Ny Demokrati 1991 så är andelen specifika vallöften som störst hos Sverigedemokraterna och som allra lägst hos Socialdemokraterna. Detta stämmer med internationell forskning som menar att regeringsbärande partier ofta är något vagare i sina manifest än andra, och att partier som fokuserar starkt på en fråga (t ex invandring och miljö) ofta är mer specifika än andra. Men variationen är inte jättestor. Det huvudsakliga intrycket är att svenska partier är förhållandevis specifika när de ger sina vallöften.

Tabell 1 Andel specifika vallöften av alla vallöften givna i riksdagspartiernas valmanifest inför riksdagsval under åren 1991 – 2014 (procent).

	V	S	Mp	C	L	KD	M	SD	NYD	All	RG	S:a	N
1991	92	86	90	89	89	71	94	-	91	-	-	89	371
1994	77	61	82	79	83	69	74	-	-	-	-	75	326
1998	72	46	100	64	83	77	82	-	-	-	-	72	502
2002	69	56	77	76	80	70	77	-	-	-	-	72	731
2006	60	49	77	52	66	81	-	-	-	57	-	62	837
2010	87	-	78	75	78	79	-	87	-	80	85	80	1 195
2014	80	62	72	62	72	83	-	82	-	79	-	75	1 776
S:a	75	57	77	70	75	77	82	84	91	75	85	74	5 738

Källa: Vallöftesdatabasen, Elin Naurin, Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet; Håkansson, Nicklas & Elin Naurin (2014). "Promising ever more: An empirical account of Swedish parties' pledge making during 20 years." *Party Politics*, 22(3): 393-404.

Referenser

- Håkansson, N. and E. Naurin (2016); "Promising ever more: An empirical account of Swedish parties' pledge-making during 20 years". Party Politics. 22 (3), 393-404.
- Naurin, Elin, Terry Royed and Robert Thomson (eds). (2019). Party Mandates and Democracy. Making, Breaking and keeping Election Pledges in Twelve Democracies. University of Michigan Press.
- Naurin, E. (2014); "Is a Promise a Promise? Election Pledge Fulfilment in Comparative Perspective Using Sweden as an Example". West European Politics. 37(5): 1046-1064.
- Thomson, R., T. Royed, E. Naurin et al (2017) "The Fulfillment Of Parties' Election Pledges: A Comparative Study On The Impact Of Power Sharing". American Journal of Political Science. 16(3):527-42.